

WOLFSVELD GEMERT

Geuronderzoek voor uitbreiden
bestemmingsplan Wolfsveld

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Wolfsveld Gemert

Geuronderzoek voor uitbreiden bestemmingsplan Wolfsveld

In opdracht van

Gemeente Gemert-Bakel

Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

Postbus 8035

5601 KA Eindhoven

Auteur

Projectnummer

Datum

Status

288817

28 maart 2022

Definitief

Inhoudsopgave

1	Aanleiding en opdracht	1
2	Wettelijke milieukaders	2
2.1	Wet geurhinder en veehouderij	2
2.1.1	Geurgevoelig object.....	3
2.1.2	Bebouwde kom.....	4
2.1.3	Geurnormen en maximale geurbelasting.....	4
2.1.4	Aan te houden vaste afstanden.....	5
2.1.5	Gemeentelijk geurbeleid.....	6
2.2	Interim omgevingsverordening Noord-Brabant (lov)	7
3	Aanvaardbaar woon- en leefklimaat	8
3.1	Aanvaardbaar woon- en leefklimaat voor geur	8
3.1.1	Geurbelasting en aanvaardbaar woon- en leefklimaat.....	8
3.1.2	Afstanden en aanvaardbaar woon- en leefklimaat.....	9
4	Ruimtelijke situatie	10
5	Toetsing omgekeerde werking	11
5.1	Geurgevoelig object	11
5.2	Belangen veehouderij	12
5.2.1	Voorgrondbelasting.....	15
5.2.2	Achtergrondbelasting.....	16
5.2.3	Vaste afstanden.....	17
5.2.4	Resumé.....	17
6	Samenvattende conclusies	18

Bijlage 1 Bronbestand achtergrondgeurbelasting

Bijlage 2 V-stack vergunning berekening

1 Aanleiding en opdracht

De gemeente Gemert-Bakel heeft het voornemen om ten oosten van kern Gemert een plangebied te ontwikkelen voor de uitbreiding van het daar gelegen bedrijventerrein (Wolfsveld). Hiervoor is een bestemmingsplan in voorbereiding. Bij de besluitvorming omtrent een bestemmingsplan moet worden bepaald of sprake is van een goede ruimtelijke ordening en of het plan niet in strijd is met het ruimtelijke ordeningsrecht. In de directe omgeving van het plangebied is één intensieve veehouderij op korte afstand gelegen (Rooije-Hoefsedijk 41). De vraag is of de toekomstige gebruikers niet zullen worden blootgesteld aan overmatige geurhinder. Tevens mogen de veehouderijen niet in hun bedrijfsvoering worden belemmerd door het veranderen van de bestemming.

De gemeente Gemert-Bakel heeft de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant verzocht om te onderzoeken of er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Het betreft een onderzoek naar de zogenaamde 'omgekeerde werking': de doorwerking van milieuregelgeving in de ruimtelijke ordening. Dit betekent dat beoordeeld wordt of de belangen van de betrokken partijen in het geding zijn. Die van:

- ✓ de toekomstige gebruikers.
In het belang van de toekomstige gebruikers moet worden bepaald of sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.
- ✓ de omliggende veehouders.
De bestemmingswijziging mag de reguliere bedrijfsvoering van de omliggende veehouderijen niet schaden, c.q. het juridisch-planologisch toegestane gebruik niet belemmeren.

De voor de omgekeerde werking relevante wettelijke milieukaders worden in hoofdstuk 2 geschetst. In hoofdstuk 3 worden uitgangspunten voor een aanvaardbaar woon- en leefklimaat behandeld. Hoofdstuk 4 beschrijft de ruimtelijke situatie. De beoordeling van de omgekeerde werking wordt in een aantal stappen uitgevoerd in de hoofdstuk 5. De conclusies zijn samengevat in hoofdstuk 6.

2 Wettelijke milieukaders

Veehouderijen emitteren diverse stoffen in de lucht, zoals geurstoffen. De bronnen van de geuremissie zijn doorgaans de stallen, mestopslag, opslag van (brij)voer en/of de mestbe- of verwerking. Een teveel aan geurstoffen in de buitenlucht kan als hinderlijk worden ervaren of leiden tot stress gerelateerde gezondheidsklachten.

Voor de beoordeling van het plangebied Wolfsveld is het aspect geur van veehouderijen van belang. Voor geur zijn wettelijke kaders in werking welke landelijke van toepassing zijn en soms aangevuld worden door provinciale en/of gemeentelijke verordeningen.

Dit hoofdstuk beschrijft de wettelijke kaders, voor zover zij relevant zijn voor het bepalen van de omgekeerde werking c.q. de doorwerking van geurregeling in de ruimtelijke ordening.

2.1 Wet geurhinder en veehouderij

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) beschermt geurgevoelige objecten tegen geurhinder uit dierverblijven van veehouderijen. De aanvraag van een veehouderij om een omgevingsvergunning wordt getoetst aan geurnormen voor de maximale geurbelasting of aan te houden (vaste) afstanden. Afhankelijk van de uitkomst wordt de vergunning verleend dan wel geweigerd. Gemeenten mogen van de wettelijke normen en afstanden afwijken. Ter onderbouwing moet de gemeente een geurgebiedsvisie opstellen en daarbij rekening houden met de gewenste ruimtelijke ontwikkeling. De afwijkende normen en/of afstanden worden in een gemeentelijke verordening vastgelegd.

De Wgv kent een hogere bescherming toe aan geurgevoelige objecten in de bebouwde kom dan die in het buitengebied (lagere geurnormen voor de maximale geurbelasting of grotere aan te houden afstanden). De geurnormen in concentratiegebieden voor de veehouderij (veedichte gebieden) verschillen van die in niet-concentratiegebieden (veearme gebieden).

Voor de doorwerking naar de ruimtelijke ordening c.q. de omgekeerde werking zijn de volgende aspecten uit de Wgv van belang:

- het geurgevoelig object, ligging in de bebouwde kom of in het buitengebied, ligging in een concentratiegebied of niet;
- de geurnormen en (vaste) afstanden uit de Wgv en/of de gemeentelijke geurverordening.

Noot: De Wgv geldt voor vergunningplichtige bedrijven. Voor meldingsplichtige bedrijven is de Wgv integraal overgenomen in het Activiteitenbesluit (op een uitzondering na die niet relevant is voor de omgekeerde werking).

2.1.1 Geurgevoelig object

De definitie van het begrip geurgevoelig object is terug te vinden in art. 1 van de Wgv:

"gebouw, bestemd voor en blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf en die daarvoor permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik, wordt gebruikt."

In verschillende uitspraken van de rechter is aangegeven dat uit de wetsgeschiedenis blijkt dat met "bestemd" wordt bedoeld dat het gebouw juridisch-planologisch mag worden gebruikt voor wonen of verblijf. Als het gebouw naar aard, indeling en inrichting geschikt is om te worden gebruikt voor menselijk wonen of verblijf, moet het wonen of verblijf uiteraard ook juridisch-planologisch toegestaan zijn. De bestemming van een gebouw is daarmee leidend bij het beoordelen of sprake is van een geurgevoelig object.

Het is niet relevant of het wonen c.q. het verblijf wordt uitgeoefend door dezelfde of steeds wisselende personen. Het aantal personen dat verblijft in het gebouw is ook niet relevant bij de beoordeling van de geurgevoeligheid. Ook wanneer er maar één persoon in het gebouw verblijft is dat voldoende.

Uit de jurisprudentie blijkt dat wanneer een gebouw bestemd en geschikt is voor wonen of verblijf, de rechter er bijna vanzelfsprekend vanuit gaat dat het wonen of verblijven ook permanent of op vergelijkbare wijze van gebruik plaatsvindt. Het is soms lastig om te beoordelen wat er met "permanent of een vergelijkbare wijze van gebruik" wordt bedoeld. Uit de jurisprudentie van de laatste jaren blijkt dat het gaat om een langdurende dan wel een kortdurende blootstelling.

ABRvS, 201104200/1/H1 van 11 januari 2012: *kampeerbeerderij is geen geurgevoelig object: "In aanmerking genomen dat het gebruik van de in de paardenstal te vestigen kampeerbeerderij is gericht op het bieden van recreatief (nacht)verblijf voor beperkte duur, te weten een vakantieperiode van maximaal enkele achtereenvolgende weken, heeft de rechtbank terecht overwogen dat van permanent of daarmee gelijk te stellen gebruik voor menselijk verblijf geen sprake is, zodat de paardenstal niet valt aan te merken als geurgevoelig object in de zin van artikel 1 van de Wgv."*

In ABRvS, [201111498/1/T1/R4](#) van 13 februari 2013 overweegt de Afdeling dat uit de wetsgeschiedenis volgt dat de Wet geurhinder en veehouderij alleen bescherming biedt aan personen tegen langdurige blootstelling aan geurhinder en merkt op daarmee terug te komen op haar eerdere jurisprudentie:

Anders dan is geoordeeld in onder meer de uitspraken van 1 september 2010 in zaaknr. [200909701/1/R1](#) en van 11 april 2012 in zaaknr. [201109676/1/A1](#) overweegt de Afdeling dat uit de wetsgeschiedenis en met name uit het aannemen van het amendement van [REDACTED] c.s, waarmee is besloten de term 'regelmatig' uit de begripsomschrijving van het begrip geurgevoelig object weg te laten (Kamerstukken II 2005/06 30 453, nr.19), volgt dat de Wgv, gelet op de begripsomschrijving van een geurgevoelig object, alleen bescherming biedt aan personen tegen langdurige blootstelling aan geurhinder in gebouwen. Nu, zoals hiervoor is overwogen, aangenomen moet worden dat niet langdurig in de gebouwen zal worden verbleven, heeft de raad zich terecht op het standpunt gesteld dat het plan ook in zoverre niet voorziet in de realisatie van geurgevoelige objecten in de zin van de Wgv."

In de meer recente uitspraak ABRvS, [201801643/1/R1](#) van 1 mei 2019 wordt dit nogmaals bevestigd.

2.1.2 Bebouwde kom

Het begrip 'bebouwde kom' is niet gedefinieerd in de Wgv. In de Memorie van Toelichting bij het wetsvoorstel is vermeld:

"De grens van de bebouwde kom wordt niet bepaald door de Wegenverkeerswetgeving, maar evenals in de ruimtelijke ordening door de aard van de omgeving. Binnen een bebouwde kom is de op korte afstand van elkaar gelegen bebouwing geconcentreerd tot een samenhangende structuur."

Ook is opgenomen:

"De bebouwde kom kan namelijk worden omschreven als het gebied dat door aaneengesloten bebouwing overwegend een woon- en verblijffunctie heeft en waarin veel mensen per oppervlakte-eenheid ook daadwerkelijk wonen of verblijven."

De plaatselijke situatie zal moeten worden beoordeeld om te bepalen of wel of niet sprake is van de bebouwde kom. Uit jurisprudentie blijkt dat de Afdeling bestuursrechtspraak naast de aard en omvang van het te beoordelen gebied mede de aard van de omgeving en de afstand tot een dorpskern bepalend laat zijn of wel of niet sprake is van bebouwde kom.

2.1.3 Geurnormen en maximale geurbelasting

Een geurnorm betreft de maximale geurbelasting van een veehouderij op een geurgevoelig object. Bij de vergunningverlening wordt aan de norm getoetst. De betreffende norm vertegenwoordigt bij de omgekeerde werking de belangen van de veehouderij. Op een 'geurkaart' is de geurcontour rondom de veehouderij in beeld te brengen. De geurcontour komt overeen met de geldende geurnorm en kan voor iedere norm op een 'geurkaart' worden afgebeeld. Het belang van de veehouderij wordt niet geschaad als binnen de geurcontour al geurgevoelige objecten liggen en het nieuw geurgevoelig object niet dichterbij de veehouderij komt te staan. Bouwen binnen de geurcontour is niet mogelijk als er geen andere geurgevoelige objecten binnen de contour liggen. Bouwen binnen de contour schaadt dan de belangen van de veehouderij¹.

Geurnormen gelden voor diercategorieën waarvoor een geuremissiefactor – in odour units - is opgenomen in de wettelijke regeling bij de wet geurhinder en veehouderij. Emissiefactor zijn er voor: vleesvarkens, zeugen, biggen, opfok- en leghennen, (groot)ouderdieren, vleeskuikens, kalkoenen, eenden, parelhoenders, vleeskalveren, vleesstieren, schapen en geiten.

In de tabellen hieronder zijn de in de Wgv opgenomen standaard geurnormen weergegeven. Zoals gezegd mogen gemeenten daarvan afwijken: zie hiervoor de paragraaf over gemeentelijk geurbeleid.

In de Wgv opgenomen standaard normen voor de maximale geurbelasting van een veehouderij op een geurgevoelige object in de concentratiegebieden voor de veehouderij.

Concentratiegebieden	
Bebouwde kom	3 ou
Buitengebied	14 ou

In de Wgv opgenomen standaard normen voor de maximale geurbelasting van een veehouderij op een geurgevoelige object in de niet-concentratiegebieden voor de veehouderij.

Niet-concentratiegebieden	
Bebouwde kom	2 ou
Buitengebied	8 ou

¹ Als de veehouderij wil uitbreiden met dieren, zal vanwege het geurgevoelige object de 50% regeling (art. 3, lid 4, Wgv) moeten worden toegepast

2.1.4 Aan te houden vaste afstanden

Net als voor geurnormen kan voor de (vaste) afstanden die een veehouderij moet aanhouden de afstandscontour op een 'geurkaart' in beeld worden gebracht. Bouwen binnen de afstandscontouren is in beginsel niet mogelijk, tenzij aannemelijk gemaakt kan worden dat ter plaatse sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat (jurisprudentie). Zie hiervoor hoofdstuk 3.

Voor meerdere diercategorieën zijn tot nu toe géén emissiefactoren² in de wettelijke regeling opgenomen. Het betreft onder andere melkkoeien en vrouwelijk jongvee, zoogkoeien, paarden, nertsen, struisvogels en andere diersoorten. Bij de vergunningverlening gelden voor deze diercategorieën vaste afstanden. De vaste afstanden zijn in onderstaande tabel weergegeven. Deze gelden zowel voor concentratiegebieden als voor niet-concentratiegebieden voor de veehouderij.

In de Wgv opgenomen standaard waarden voor de aan te houden afstand van een veehouderij naar een geurgevoelige object.

	Vaste afstanden (m)					
	Melkkoeien, jongvee, zoogkoeien, paarden e.a.*	Nertsen				
		1-1000 dieren	1001-1500 dieren	1501-3000 dieren	3001-6000 dieren	6001-9000 dieren
Bebouwde kom	100	175	200	225	250	275
Buitengebied	50	100	125	150	175	200

* andere diercategorieën waarvoor geen emissiefactoren bekend zijn.

NB. Indien de nertsen in emissiearme huisvesting worden gehouden dan worden de afstanden uit de tweede rij van de tabel (buitengebied) met 25 meter verkleind.

NB 2. Sinds 8 januari 2021 is het houden van pelsdieren in Nederland verboden, volledigheidshalve staan ze in bovenstaande tabel nog vermeld.

Voormalige veehouderijen, ruimte voor ruimte woningen en plattelandswoningen

Voor geurgevoelige objecten die onderdeel zijn van een veehouderij, of van een voormalige veehouderij die na 19 maart 2000 is beëindigd, gelden uitsluitend niet de waarde voor de geurbelasting, maar de vaste afstanden zoals hiervoor besproken (100 meter en 50 meter). Hetzelfde geldt voor een 'ruimte-voor-ruimte woning/geurgevoelig object' als beschreven in artikel 14, tweede lid van de Wgv en voor een plattelandswoning als bedoeld in artikel 1.1a van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

Afstandsbepaling

In alle gevallen moet worden getoetst of de afstand tussen de buitenzijde van het dierenverblijf en de geurgevoelige objecten voldoet aan de gestelde afstanden uit artikel 5, eerste lid van de Wgv, de zogenaamde gevel tot gevelafstand.

² Voor melkvee en nertsen is de geuremissie inmiddels wel gemeten, maar dit heeft nog niet geleid tot het opnemen van een emissiefactor in de Regeling geurhinder en veehouderij. Dit betekent dat de bij de vergunningverlening nog niet aan odour units mag worden getoetst, maar dat de vaste afstanden gelden.

2.1.5 Gemeentelijk geurbeleid

De Wgv biedt de mogelijkheid om lokaal maatwerk te leveren. De gemeente mag van de wettelijke standaard geurnormen en vaste afstanden afwijken. Andere normen en afstanden moeten worden vastgelegd in een gemeentelijke geurverordening. De wet schrijft voor dat de onderbouwing moet worden geleverd in een zogenaamde geurgebiedsvisie, waarbij rekening wordt gehouden met de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van het gebied, de huidige en de toekomstige geursituatie.

Wat betreft geurnormen geldt een bandbreedte waarbinnen mag worden afgeweken (zie onderstaande tabel). Voor de afstanden kent de wet geen bandbreedte, maar wel een minimale afstand van 25 meter.

In tabel hieronder zijn tussen haakjes () de wettelijke standaard geurnormen vermeldt, de waarden links en rechts van de standaardnormen geven de bandbreedte aan waarbinnen de gemeenten mogen afwijken.

	Concentratiegebieden	Niet-concentratiegebieden
Bebouwde kom	0,1 - (3) - 14 ou	0,1 - (2) - 8 ou
Buitengebied	3 - (14) - 35 ou	2 - (8) - 20 ou

Geurbeleid gemeente Gemert-Bakel

Voorgrondbelasting

De gemeente Gemert-Bakel ligt in een zogenaamd concentratiegebied voor de veehouderij. De gemeente heeft op 6 februari 2014 de Verordening geurhinder en veehouderij gemeente Gemert-Bakel 2013 met andere normen voor de voorgrondbelasting en vaste afstanden vastgesteld.

In de verordening is vastgelegd dat onderstaande normen en vaste afstanden van toepassing zijn:

- 1,5 odour unit ($\text{ou}_\text{E}/\text{m}^3$) voor de maximale geurbelasting van een veehouderij op een geurgevoelig object gelegen in kern Elsendorp en de Rips;
- 2,0 odour unit ($\text{ou}_\text{E}/\text{m}^3$) voor de maximale geurbelasting van een veehouderij op een geurgevoelig object gelegen in de overige kernen;
- 14 odour unit ($\text{ou}_\text{E}/\text{m}^3$) voor de maximale geurbelasting van een veehouderij op een geurgevoelig object gelegen in bedrijventerrein Wolfsveld;
- 10 odour unit ($\text{ou}_\text{E}/\text{m}^3$) voor de maximale geurbelasting van een veehouderij op een geurgevoelig object gelegen in Landbouwontwikkelingsgebieden;
- 5 odour unit ($\text{ou}_\text{E}/\text{m}^3$) voor de maximale geurbelasting van een veehouderij op een geurgevoelig object gelegen in Primair woon- en werkgebied;
- 5 odour unit ($\text{ou}_\text{E}/\text{m}^3$) voor de maximale geurbelasting van een veehouderij op een geurgevoelig object gelegen in Extensiveringsgebied rondom kernen;
- 5 odour unit ($\text{ou}_\text{E}/\text{m}^3$) voor de maximale geurbelasting van een veehouderij op een geurgevoelig object gelegen in Extensiveringsgebied natuur;
- 5 odour unit ($\text{ou}_\text{E}/\text{m}^3$) voor de maximale geurbelasting van een veehouderij op een geurgevoelig object gelegen in Recreatieve zones;
- 14 odour unit ($\text{ou}_\text{E}/\text{m}^3$) voor de maximale geurbelasting van een veehouderij op een geurgevoelig object gelegen in Verwevingsgebied;
- 5 odour unit ($\text{ou}_\text{E}/\text{m}^3$) voor de maximale geurbelasting van een veehouderij op een geurgevoelig object gelegen in Overig buitengebied.
- Afwijkende afstanden voor de pelsdierhouderij afhankelijk van de ligging en omvang van het bedrijf³.

³ Aangezien er per 8 januari 2021 geen nertsen meer mogen worden gehouden in Nederland zijn de afwijkende afstanden voor nertsenhouders uit de geurverordening niet opgenomen in dit rapport.

Het plangebied ligt in het gebied 'Bedrijventerrein Wolfsveld, verwevingsgebied', waarvoor in de Verordening geurhinder en veehouderij gemeente Gemert-Bakel 2013 een geurnorm van 14 ou_E/m³ is vastgesteld voor de maximale geurbelasting van een veehouderij op een geurgevoelig object. Deze geurnorm is volgens de geurverordening vastgesteld voor alle geurgevoelige objecten die onder artikel 3, lid 1 van de Wgv vallen, dus voor zowel geurgevoelige objecten binnen een bebouwde kom als voor geurgevoelige objecten buiten een bebouwde kom.

Achtergrondbelasting

In voornoemde geurverordening van de gemeente zijn – evenals in de Wgv – geen normen voor de achtergrondbelasting opgenomen. In de Beleidsregel ruimtelijke ontwikkelingen en geurhinder gemeente Gemert-Bakel 2013 heeft de gemeente opgenomen dat voor de achtergrondbelasting op bedrijventerrein een achtergrondbelasting van 28 ou_E/m³ en in de verwevingsgebieden een achtergrondgeurbelasting van 20 ou_E/m³ nog als aanvaardbaar wordt beschouwd. Een achtergrondbelasting van 28 ou_E/m³ komt overeen met een hinderpercentage van 25% en een achtergrondbelasting van 20 ou_E/m³ komt overeen met een hinderpercentage van 20%.

2.2 Interim omgevingsverordening Noord-Brabant (lov)

De Interim omgevingsverordening Noord-Brabant (hierna: 'lov') zijn normen opgenomen voor de maximale cumulatieve geurhinder (=achtergrondbelasting). Een bestemmingsplan kan voorzien in (onder meer) de uitbreiding van een veehouderij, mits (onder meer) is aangetoond dat de kans op cumulatieve geurhinder op geurgevoelige objecten niet hoger is dan de percentages genoemd in onderstaande tabel.

Maximale waarden voor geur in de lov

Component	Maximale hinderpercentage/ concentratie	... op geurgevoelig object c.q. te beschermen object gelegen in...	Overeenkomstige achtergrond geurbelasting* (odour units; ou _E /m ³)
Geur	12%	Bebouwde kom	10
	20%	Buitengebied	20

*concentratiegebied veehouderij

Deze waarden kunnen tevens worden gebruikt ter beoordeling en onderbouwing van de goede ruimtelijke ordening en de daarmee samenhangende aanvaardbaarheid van het woon- en leefklimaat ter plaatse van de te realiseren gevoelige objecten(woningen) .

Zoals hiervoor al aangegeven, is in gemeentelijk beleid opgenomen dat voor de achtergrondbelasting in verwevingsgebied een maximale geurbelasting van 20 ou_E/m³ als aanvaardbaar wordt beschouwd, wat overeenkomt met een hinderpercentage van 20%. Dit is dus gelijk aan hetgeen in de lov is voorgeschreven voor buitengebied.

Hierbij moet in acht worden genomen dat de maximale hinderpercentages uit de lov primair bedoeld zijn voor de beoordeling van de ontwikkelingsruimte voor veehouderijen en niet in eerste instantie voor de beoordeling van het woon- en leefklimaat binnen woongebieden. Het is uiteraard wel logisch om er rekening mee te houden maar voor gevallen waarin in gemeentelijk beleid is vastgelegd dat een hogere norm beter past bij het gebied, kan hier van af worden geweken.

3 Aanvaardbaar woon- en leefklimaat

Uitgangspunt in de ruimtelijke ordening is dat sprake moet zijn van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Bij bestemmingsplannen voor woonwijken, bedrijventerreinen of het buitengebied is het de vraag welk niveau voor de belasting door geur vanwege veehouderijen nog aanvaardbaar is.

3.1 Aanvaardbaar woon- en leefklimaat voor geur

Voor het beoordelen van het woon- en leefklimaat is de geurbelasting en/of een (vaste) afstanden bepalend. De geurbelasting kan berekend worden voor diercategorieën waarvoor een emissiefactor is opgenomen in de ministeriële regeling van de Wet geurhinder en veehouderij. Voor diercategorieën waarvoor geen emissiefactor is opgenomen gelden vaste afstanden (zie paragraaf 2.1.3 en 2.1.4).

3.1.1 Geurbelasting en aanvaardbaar woon- en leefklimaat

De geur van veehouderijen verspreidt zich via de lucht en veroorzaakt een geurbelasting op de woon- en leefomgeving. Onder geurbelasting wordt de hoeveelheid geur verstaan die op geurgevoelig object - bijvoorbeeld een woning - terecht komt (uitgedrukt in odour units per volume-eenheid lucht, ou_e/m^3). De geurbelasting op een locatie of in een gebied is in belangrijke mate bepalend voor de kwaliteit van het woon- en verblijfklimaat.

Het kenmerk van de Wgv is dat voor diercategorieën waarvoor een geuremissiefactor bekend is, de geurbelasting naar de omgeving kan worden berekend (ou_e). Dit gebeurt met het verspreidings-model V-Stacks. Voor het beoordelen van het woon- en leefklimaat ter plaatse van het plangebied is het nodig om de te verwachten geurhinder te evalueren. Dit betreft zowel de voorgrondbelasting⁴ als de achtergrondbelasting⁵ (zie tabel op de volgende pagina). De geurbelasting is op geurkaarten weer te geven, met contouren voor het woon- en leefklimaat rondom een veehouderij en/of door de berekende waarden voor de geurbelasting op de geurkaart te vermelden.

Doordat de geurbelasting naar de omgeving kan worden berekend, is voor iedere locatie te beoordelen of sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Hiervoor zijn de geurnormen uit de gemeentelijke geurverordening en/of de bijbehorende contouren niet van belang (vaste jurisprudentie na uitspraak Laarbeek 200900801/1/R3). Er mag binnen een contour voor de geurnormen worden gebouwd als inzichtelijk wordt gemaakt dat ter plaatse sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

NB. De contour voor de geurnorm wordt gebruikt voor het beoordelen of de veehouderij in haar belangen worden geschaad.

Voor het beoordelen van het woon- en leefklimaat wordt in deze rapportage uitgegaan van de normen uit het gemeentelijk beleid (zie paragraaf 2.1).

⁴ De *voorgndbelasting* is de geurbelasting veroorzaakt door de individuele veehouderij(en). Daarbij is sprake van een één op één relatie tussen de veehouderij en het geurgevoelige object. Het betreft de veehouderij welke de meeste geur op het geurgevoelig object veroorzaakt, hetzij omdat het een grote veehouderij betreft, hetzij omdat de veehouderij dichtbij het geurgevoelig object is gelegen. Als er in het gebied maar één veehouderij aanwezig is wordt het woon- en leefklimaat bepaald door de voorgndbelasting van deze veehouderij. De voorgndbelasting op een geurgevoelig object kan meerdere veehouderijen in de nabije omgeving betreffen. Voor iedere veehouderij afzonderlijk wordt de voorgndbelasting bepaald.

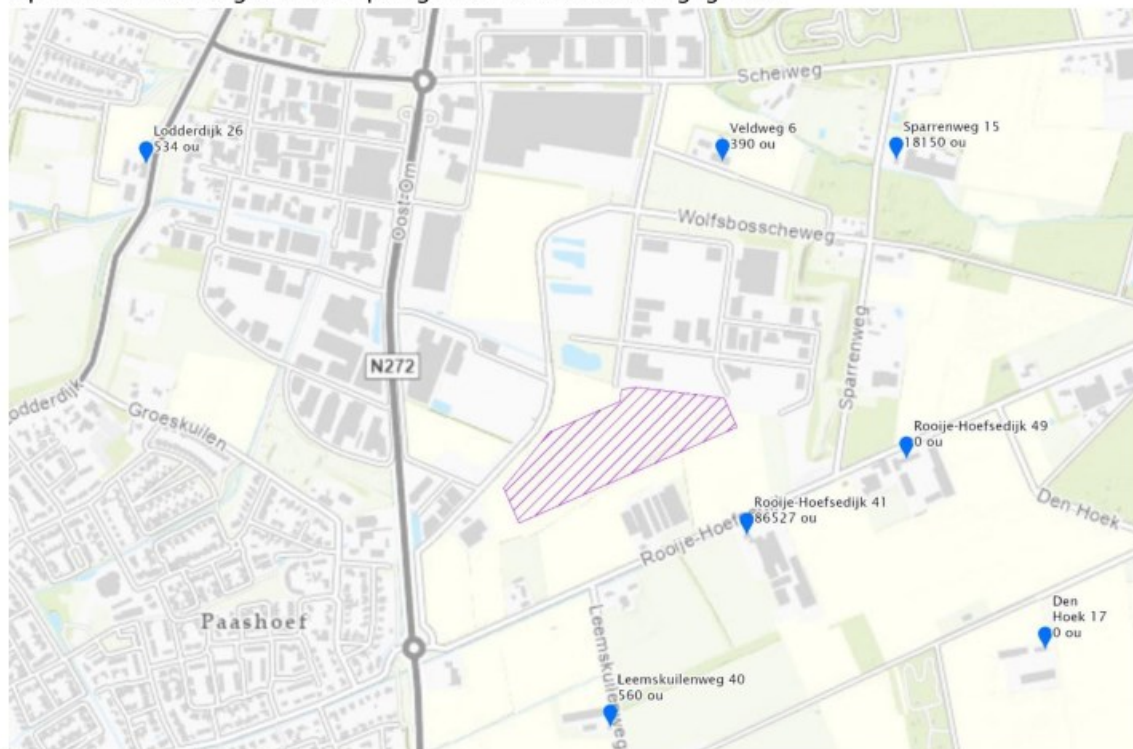
⁵ De *achtergrondbelasting* is de geurbelasting als gevolg van alle veehouderijen in de wijde omgeving van het geurgevoelig object (veehouderijen in een omtrek van 2 km van het geurgevoelige object).

3.1.2 Afstanden en aanvaardbaar woon- en leefklimaat

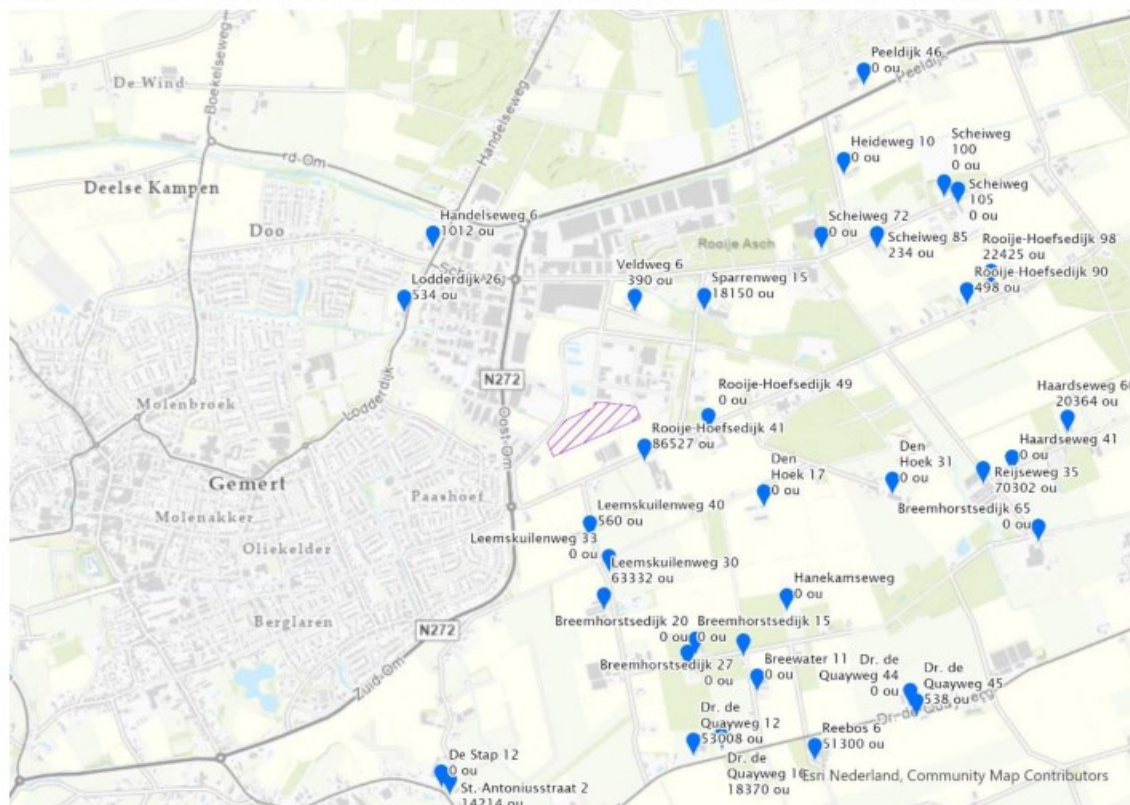
Voor diercategorieën waarvoor geen emissiefactoren bekend zijn (zie paragraaf 2.1.3) gelden vaste afstanden. Net als voor de geurbelasting is ook voor de afstand die een veehouderij moet aanhouden de afstandscontour op een geurkaart in beeld te brengen.

Bij veehouderijen met vaste afstanden zijn geen odour units bekend. Daarom is de geurbelasting naar de omgeving niet te bepalen en is geen beoordeling van het woon- en leefklimaat mogelijk. Daarom is binnen de afstandscontour in beginsel geen aanvaardbaar woon- en leefklimaat te garanderen en is woningbouw in strijd met een goede ruimtelijke ordening. Van dit beginsel kan worden afgeweken als aannemelijk wordt gemaakt dat het woon- en leefklimaat binnen de afstandscontour wel aanvaardbaar is (201107147/1/R3 van 31 oktober 2012, 201111498/1/T1/R4 van 13 februari 2013 en 201211840/2/R2 van 1 maart 2013).

Op onderstaande figuur is het plangebied Wolfsveld weergegeven.

Op onderstaande figuur is het plangebied en de omliggende veehouderijen weergegeven.

Figuur 2: Plangebied Wolfsveld en omliggende veehouderijen

5 Toetsing omgekeerde werking

Beoordeeld wordt of het plangebied Wolfsveld voldoet aan de spelregels voor een goede ruimtelijke ordening. Bij de beoordeling daarvan, speelt onder andere de milieuregelgeving een grote rol. Getoetst wordt of:

- 1) de veehouderij niet in zijn belangen wordt geschaad door de nieuwe geurgevoelige objecten
- 2) of er ter plaatse van de nieuwe geurgevoelige objecten sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

Voorafgaand aan de toetsing moet worden vastgesteld of binnen plangebied Wolfsveld geurgevoelige objecten zullen worden gerealiseerd.

5.1 Geurgevoelig object

Het plangebied wordt bestemd als bedrijventerrein. Dit zijn gebouwen bestemd en geschikt voor menselijk verblijf en worden daarvoor permanent gebruikt. Dit is in overeenstemming met de definitie voor een geurgevoelig object uit de Wgv (zie paragraaf 2.1.1).

Vervolgens geldt op grond van de Verordening geurhinder en veehouderij gemeente Gemert-Bakel 2013 een geurnorm voor de voorgrondbelasting van $14 \text{ ou}_E/\text{m}^3$.

5.2 Belangen veehouderij

De belangen van de veehouderij worden geschaad als het realiseren van de ontwikkelingen tot gevolg heeft dat de veehouderij haar juridisch-planologische ruimte op het bouwblok niet langer kan benutten. Deze regel is algemeen geldend, tenzij zich al een ander geurgevoelig object binnen de contour bevindt dat op kortere afstand van de veehouderij is gelegen of als de veehouderij door andere oorzaken de ruimte op het bouwblok niet kan benutten.

Rooije-Hoefsedijk 41

Voor de veehouderij aan de Rooije-Hoefsedijk 41 in Gemert heeft de gemeente Gemert-Bakel in 2020 een omgevingsvergunning verleend. De totale geuremissie van de inrichting bedraagt 86.527 ou_E/s (zie figuur 1).

Voor het bepalen van de belangen van de intensieve veehouderij aan de Rooije-Hoefsedijk 41 zijn de geurnormen ter plaatse van belang. De gemeente heeft een geurverordening met andere normen en vaste afstanden vastgesteld. Voor het plangebied en de directe omgeving zijn onderstaande normen van toepassing.

- De geurnorm voor veehouderijen waar dieren worden gehouden van een diercategorie waarvoor bij ministeriële regeling een geuremissiefactor vastgesteld is:
 - 2 odour unit (ou_E/m³) voor de maximale geurbelasting van een intensieve veehouderij op geurgevoelige objecten gelegen in woonkern Gemert.
 - 5 odour unit (ou_E/m³) voor de maximale geurbelasting van een veehouderij op een geurgevoelig object gelegen in Overig buitengebied.
 - 14 odour unit (ou_E/m³) voor de maximale geurbelasting van een intensieve veehouderij op geurgevoelige objecten gelegen in het plangebied.

Op grond van de Wet geurhinder en veehouderij geldt tevens een minimale afstand tussen de gevel van de stal en de gevel van een geurgevoelig object. Uitgaande van geurgevoelige objecten gelegen in de bebouwde kom bedraagt deze afstand 50 meter.

Belangen veehouderij Rooije-Hoefsedijk 41

De belangen van de veehouderij bestaan eruit dat de huidige bedrijfsvoering onbelemmerd doorgang kan vinden en dat de ontwikkelingsmogelijkheden binnen het bouwblok in stand blijven. Voor deze toetsing is eerst beoordeeld of de veehouderij in de vergunde situatie voldoet aan de geurnormen die gelden op omliggende bestaande geurgevoelige objecten.

In figuur 3 zijn de geurcontouren rond bouwblok weergegeven. Deze zijn berekend met V-stacks gebied V-2020.1. Uit de figuur blijkt dat een gedeelte van het plangebied binnen de 14 ou_E/m³ contour van het bedrijf is gelegen. Echter liggen zowel de 2 ou_E/m³ over de bestaande bebouwde kom en de 14 ou_E/m³ contour over bestaande geurgevoelige objecten op het reeds gerealiseerde deel van het bedrijventerrein Wolfsveld.

Op basis van de figuur met de feitelijke geurcontour is te zien dat de veehouderij nog maar beperkt kan uitbreiden (zie figuur 4). Ten westen wordt de veehouderij immers beperkt door de bebouwde kom met een geurnorm van 2 ou_E/m³ en ten noorden wordt de veehouderij beperkt door bestaande geurgevoelige objecten binnen bedrijventerrein Wolfsveld waar een norm van 14 ou_E/m³ geldt.

Om deze reden is de contour opnieuw berekend waarbij rekening is gehouden met de reeds bestaande geurgevoelige objecten om zodoende de werkelijke maximale contour rond bouwblok in beeld te brengen. Deze is weergegeven in figuur 5.

Figuur 3: Geurcontouren Rooije-Hoefsedijk 41 rond bouwblok

Figuur 4: Geurcontouren Rooije-Hoefsedijk 41 op stalniveau

Figuur 5: Maximale geurcontouren Rooije-Hoefsedijk 41 rond bouwblok

5.2.1 Voorgrondbelasting

Het maximale geurhinderpercentage dat is opgenomen in het gemeentelijke beleid (25% voor Wolfsveld) kan tevens worden gebruikt ter beoordeling en onderbouwing van de goede ruimtelijke ordening en de daarmee samenhangende aanvaardbaarheid van het woon- en leefklimaat ter plaatse van de te realiseren gevoelige objecten (bedrijven) (zie hoofdstuk 3 van dit rapport).

Dit betekent dat een voorgrondbelasting van maximaal $14 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ als aanvaardbaar kan worden beschouwd voor het toekomstige bedrijventerrein. Een geurhinderpercentage van 25% komt immers overeen met een voorgrondbelasting van $14 \text{ ou}_E/\text{m}^3$.

In figuur 6 zijn de maximale geurcontouren rond bouwblok weergegeven. Deze zijn berekend met V-stacks gebied V-2020.1. Uit de figuur blijkt dat een gedeelte van het plangebied binnen de $14 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ contour van het bedrijf is gelegen. Binnen de contour is geen sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Dit deel is niet geschikt voor geurgevoelige objecten. Hier kunnen wel overige voorzieningen worden gerealiseerd zoals parkeerplaatsen of opslagloodsen. Voor de rest van het plangebied geldt dat er wel sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

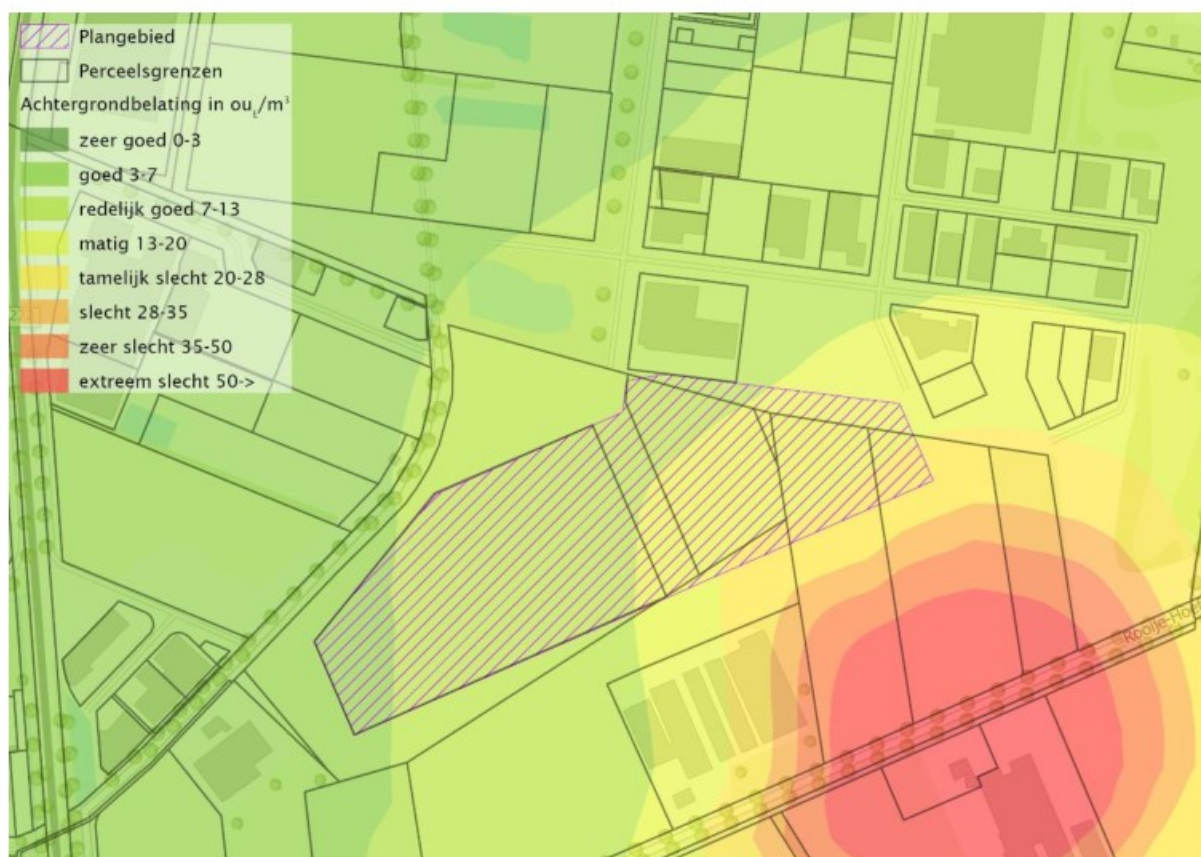
Figuur 6: Maximale geurcontouren Rooije-Hoefsedijk 41 rond bouwblok

5.2.2 Achtergrondbelasting

Zoals hiervoor al omschreven is in geurbeleid van de gemeente Gemert-Bakel bepaald wat als aanvaardbaar wordt beschouwd voor de achtergrondbelasting (zie paragraaf 3.1.1). Dit betekent 28 odour units (OU_E/m^3) voor de maximale achtergrondbelasting van alle intensieve veehouderijen op geurgevoelige objecten gelegen in het plangebied.

In onderstaande figuur is de achtergrondbelasting weergegeven ter plaatse van het plangebied. Voor de berekening van de achtergrondbelasting zijn alle bronnen van Gemert-Bakel meegenomen zoals opgenomen in het provinciale web-bvb met als peildatum 11 december 2021.

De maximale achtergrondbelasting bedraagt $20,6 \text{ OU}_E/\text{m}^3$, dit komt overeen met een hinderpercentage van 20% en een tamelijk slecht woon- en leefklimaat.

Figuur 7: Achtergrondbelasting huidige situatie

5.2.3 Vaste afstanden

Bij veehouderijen met vaste afstanden zijn geen odour units bekend. Daarom is de geurbelasting naar de omgeving niet te bepalen en is geen beoordeling van het woon- en leefklimaat mogelijk. Daarom is binnen de afstandscontour in beginsel geen aanvaardbaar woon- en leefklimaat te garanderen en is woningbouw in strijd met een goede ruimtelijke ordening. Van dit beginsel kan worden afgeweken als aannemelijk wordt gemaakt dat het woon- en leefklimaat binnen de afstandscontour wel aanvaardbaar is.

De dichtstbijzijnde veehouderij waar vaste afstanden voor gelden zijn een rundveehouderij gelegen aan de Rooije-Hoefsedijk 49 en een rundveehouderij aan de Leemskuilenweg 40. Deze liggen op respectievelijk ruim 280 en ruim 300 meter van het plangebied. Hieruit blijkt dat de vaste afstand van 100 meter niet over het plangebied is gelegen.

Figuur 8: Vaste afstandscontouren Rooije-Hoefsedijk 49 en Leemskuilenweg 40

5.2.4 Resumé

Uit de resultaten blijkt dat:

- de norm van $14 \text{ ou}_\text{E}/\text{m}^3$ voor de voorgrondbelasting voor een gedeelte van het plangebied wordt overschreden (zie paragraaf 5.2);
- de maximale achtergrondbelasting in het plangebied $20,6 \text{ ou}_\text{E}/\text{m}^3$ bedraagt;
- de vaste afstand van 100 meter niet over het plangebied is gelegen.

6 Samenvattende conclusies

De gemeente Gemert-Bakel heeft het voornemen om plangebied Wolfsveld te Gemert te ontwikkelen. Dit betreft een bedrijventerrein. De te realiseren objecten moeten worden beschouwd als geurgevoelige objecten in de zin van de Wgv.

Voor het realiseren van het plangebied is met name de intensieve varkenshouderij aan de Rooije-Hoefsedijk 41 van belang.

Uit de beoordeling blijkt dat:

1. De belangen van de veehouderij gelegen aan de Rooije-Hoefsedijk 41 worden geschaad bij gehele ontwikkeling van het plangebied. Een deel van het plangebied ligt binnen de $14 \text{ ou}_\epsilon/\text{m}^3$ contour van de veehouderij gelegen aan de Rooije-Hoefsedijk 41. Binnen de $14 \text{ ou}_\epsilon/\text{m}^3$ contour mogen geen geurgevoelige objecten worden gerealiseerd. Hier kunnen wel overige functies worden gerealiseerd zoals parkeerplaatsen en opslagloodsen.
2. De belangen van Rooije-Hoefsedijk 49 niet worden geschaad bij ontwikkeling van het gehele plangebied. De 100 meter vaste afstand ligt niet over het plangebied.
3. De achtergrondbelasting binnen het gehele plangebied maximaal $20,6 \text{ ou}_\epsilon/\text{m}^3$ bedraagt.

Wij adviseren om binnen de $14 \text{ ou}_\epsilon/\text{m}^3$ contour geen geurgevoelige objecten te realiseren omdat hierdoor de belangen van de veehouderij gelegen aan de Rooije-Hoefsedijk 41 worden geschaad. Bovendien is in dit deel (bij benutting van de maximale mogelijkheden van het bouwblok door de veehouderij aan de Rooije-Hoefsedijk 41) sprake van een onaanvaardbaar woon- en leefklimaat.

Bijlage 1 Bronbestand achtergrondgeurbelasting

ID	X	Y	EPH	GGH	EPD	EPU	Ever	Emax	Gemeente Straat	Huisnumr	Postcode	Plaats
1	176829	397334	6	6	0.5	4	534	534	Gemert-B Lodderdijk	26	5421XB	Gemert
2	179019	397628	6	6	0.5	4	234	234	Gemert-B Scheiweg	85	5421XL	GEMERT
3	177942	396647	6	6	0.5	4	86527	86527	Gemert-B Rooije-Ho	41	5421XP	Gemert
4	179436	397369	6	6	0.5	4	498	498	Gemert-B Rooije-Ho	90	5421XP	Gemert
5	179548	397454	6	6	0.5	4	22425	22425	Gemert-B Rooije-Ho	98	5421XP	Gemert
6	179902	396780	6	6	0.5	4	20364	20364	Gemert-B Haardsew	60	5421XS	GEMERT
7	177689	396292	6	6	0.5	4	2720	2720	Gemert-B Leemskuil	40	5421ZH	Gemert
8	178219	397342	6	6	0.5	4	18150	18150	Gemert-B Sparrenw	15	5421ZT	Gemert
9	177897	397339	6	6	0.5	4	390	390	Gemert-B Veldweg	6	5421ZT	Gemert
10	176962	397630	6	6	0.5	4	1012	1012	Gemert-B Handelsev	6	5423SB	Handel
11	179511	396543	6	6	0.5	4	70302	70302	Gemert-B Reijseweg	35	5425RE	De Mortel
12	179202	395471	6	6	0.5	4	538	538	Gemert-B Dr. de Qu	45	5425RK	De Mortel
13	177040	395107	6	6	0.5	4	14214	14214	Gemert-B St.-Antoni	2	5425VD	De Mortel
14	177199	394882	6	6	0.5	4	71	71	Gemert-B St.-Antoni	20	5425VD	De Mortel
15	177607	394929	6	6	0.5	4	53587	53587	Gemert-B Lochterwe	38	5425VZ	De Mortel
16	178731	395265	6	6	0.5	4	51300	51300	Gemert-B Reebos	6	5425XL	De Mortel
17	177754	395960	6	6	0.5	4	63332	63332	Gemert-B Leemskuil	30	5425XP	De Mortel
18	178168	395289	6	6	0.5	4	53008	53008	Gemert-B Dr. de Qu	12	5425XT	De Mortel
19	178301	395319	6	6	0.5	4	18370	18370	Gemert-B Dr. de Qu	16	5425XT	De Mortel